

Bijenseizoen in Coronatijd

Door Tjeerd Blacquièrre – mei 2020

Thuiswerken zoals aanbevolen vanwege Corona gaat goed, even goed als eerder, alleen nu zonder afwisseling met dagen waarop je wel collega's ziet (ik ben sinds half januari slechts één keer in Wageningen geweest!). Vergaderen via Zoom gaat ook super, minder gezellig maar wel sneller dan gewoon vergaderen. Maar gelukkig is er af en toe het veldwerk, want bijen zijn dieren die verzorgd moeten worden, en ze zijn vitaal voor onze voedselvoorziening via de bestuiving van gewassen. En veldwerk doe je met zijn tweeën of drieën, zo zie je nog eens iemand.

Op 18 maart hadden Pam van Stratum (van Inbuzz) en ik de volken van onze Darwin Black Box proef in Kalmthout, België gecontroleerd (alles goed, allen nog levend), en daarna ook nog maar even de vijf volken van het Honingbij verwilderingsproject in Zeeuws-Vlaanderen: dat was toch maar 24 km verder. Maar wel meer dan een uur, door de route langs industrie, tunnels, kerncentrale Doel, Antwerpse havens, ettelijke keren (?) over de grens NL/B. Ook deze volken waren levend en in orde: beetje voer gegeven en snel retour huis.

Donderdag 9 april waagden we onze volgende trip naar Kalmthout, nu voorzien van een aanbevelingsbrief van professor Dirk de Graaf van de Universiteit Gent, dat het een samenwerkingsproject betrof en dat onze acties essentieel waren. Pam en ik zaten op bijna anderhalve meter in de cabine, en mochten de grens passeren. Na het inladen van de volken (in het voorjaar gaan ze altijd een paar weken logeren, zodat ze na splitsen bij terugkeer hun oude plek als nieuw ervaren, en niet vervliegen) togen we zonder het lot te tarten met een rit langs de Zeeuws- Vlaanderenvolken direct richting grens. Maar nu had de grenswacht opeens wel bezwaar: mijn naam in de brief correspondeerde met de naam op mijn paspoort, maar Pam's naam ontbrak in de brief van Dirk de Graaf... uitstappen dus maar? Uiteindelijk zag hij het door de vingers en mochten we toch door... pfff. Voordat we de volken in juni terug gaan brengen zullen we Dirk een nieuwe brief vragen met wat meer namen.

Social distancing

Vaak werk je in de bijen met z'n tweeën, en een paar meter afstand kan allicht, meestal. Maar niet in de cabine dus vaak maar met een trits auto's achter elkaar naar de bijen. Een bijenkast optillen en versjouwten kun je best in je eentje, maar een zware kast op een paar bakken, met honingvoorraad, til je toch liefst even met zijn tweeën. Hoe doe je dat social gedistanst? Johan neemt dan zijn echtgenote mee (Pam), misschien moet ik dat ook maar doen? Niet met zijn twee naar de supermarkt, wel naar de bijen.

Overigens werkt dat social distance houden ook goed tegen verspreiding van ziekten bij bijen. Ook bijen mogen binnen de familie dicht op elkaar zitten (in de kast), maar het helpt als de buitenstaanders (andere volken) op wat grotere afstand staan. Dat bleek uit een studie van Seeley en Smith (2015, samengevat in [Pleidooi](#)). Of anderhalve meter dan genoeg is moet nog worden onderzocht.